

Београдски безбедносни форум

Ризици и одговори са Балкана

Овогодишњи Београдски безбедносни форум бавио се актуелним питањима регионалне и међународне безбедности, спољне политике и привреде, са посебним освртом на улогу државних и недржавних актера у транзиционим међународним односима

Централна тема трећег Београдског безбедносног форума, одржаног од 19. до 21. септембра у хотелу „Хајат“, била је „Да ли је држава у процесу (де)конструкције? Ризици и одговори са Балкана и шире“. Учесници су разговарали о трансформацији безбедносне сарадње у Европи и шире, као и њеном утицају на безбедносне перспективе у различитим деловима света. Главни панели посвећени су међудржавним

односима и последицама њихове трансформације, затим будућности безбедносне заједнице држава чланица ОЕБС-а, унапређењу улоге жена у сектору безбедности, а дискусија на већини осталих 12 панела анализирала је трансформацију Балкана из безбедносног проблема у безбедносног партнера и сагледала научене лекције из овог процеса.

Првог дана форума истакнути млади академци разговарали су на тему „Трансформација државе и професија у међународној безбедности“.

Организатори форума су Европски покрет у Србији, Београдски фонд за политичку изузетност и Београдски центар за безбедносно политику.

Отварајући Београдски безбедносни форум, председница београдског Фонда за политичку изузетност Соња Лихт истакла је да је за регион западног Балкана најважније да испуни свој „сан о чланству у Европској унији“ и преброди све препреке током испуњења тог циља.

„Ми смо спремни да се суочимо са стварношћу и превазиђемо све тешкоће како бисмо испунили свој сан о чланству у ЕУ“, рекла је Лихт наглашавајући да Србија жели да буде актер, а исто то важи и за Балкан, који жели да буде

Колинда Грабар Китаровић, помоћница генералног секретара НАТО за јавну дипломатију

Србија вредан партнер

На овогодишњем Београдском безбедносном форуму учествовала је и амбасадор Колинда Грабар Китаровић, помоћница генералног секретара НАТО, прва жена на таквој функцији од оснивања Алијансе. Она је истакла да је Србија за НАТО вредан партнер и изразила је наду да ће се ти односи и даље развијати, без обзира на одређење Србије о чланству у одређеним савезима.

„Надам се да ћемо наставити активности како на подизању свести о безбедности, тако и због чињенице да НАТО кроз КФОР на Косову штити и српско становништво и српске манастире“, рекла је Грабар Китаровић новинарима по завршетку трећег Београдског безбедносног форума. Она је подсетила да је генерални секретар НАТО најоштрије осудио инцидент и погибију припадника Еулекса, наводећи да Алијанса на Косову има неутралан статус и да је мисија НАТО очување мира, реда, заштита грађана и осигуравање слободе кретања.

Упитана колико је реално да Србија постане чланица ЕУ, а да претходно није чланица НАТО, она је одговорила да је, према њеном мишљењу, испуњавање услова за чланство у НАТО добра припрема за ЕУ, али да те две ствари нису условљене једна другом.

У разговору за „Одбрану“, Колинда Грабар Китаровић је истакла да европска оријентација и чланство у ЕУ држава југоисточне Европе је један од темељних предуслова за трајни мир, стабилност, сигурност и просперитет на овим просторима.

„Чврсто верујем у мирну будућност на овим просторима, јер ствараме механизме у оквиру којих можемо разговарати о питањима пре него што она постану проблемима. Србија треба да се ослони на хрватска искуства на путу у Европу, да би сте избегли грешке које смо ми и други направили. Као министар за европске интеграције и као водитељица изасланства за преговоре путовала сам од земље до земље тражећи сваки савет. Даље, економско повезивање на овим просторима, трговина, улагање, туризам, то је будућност. Будућност је у развоју, јер кад створите економске предуслове стварате и подлогу за већу безбедност. Све што уложите на европском путу уложићете у властиту државу. Тај пут је вредан колико и чланство и увек морамо тежити бољем и бољем“.

На питање како оцењује учинак Србије у примени Резолуције 1325 УН – Жене, мир и безбедност, Колинда Грабар Китаровић је нагласила да мора одати признање

„на мапи пута светских дешавања“. Она је навела да скуп треба да допринесе проналажењу идеја и решења од виталног значаја за суочавање са изазовима.

На првом панелу форума под називом „Изградња државе и европске интеграције – узајамно јачање или

Србији за све што је учинила на примени Резолуције 1325 и доношењу одговарајућих планова, на давању улоге женама у војним снагама и у компоненти мира и безбедности.

„У условима рата жене и деца су најугроженија група. Морамо се посебно бавити њиховом заштитом током али и после сукоба, у давању позитивне перспективе женама у процесу обнове. Тако ће, примера ради, ускоро у мисији ISAF у Авганистану командант имати саветницу за родну равноправност и то ће бити жена у рангу генерала са једном звездом. Дакле, ја се залажем да се мушкарци и жене мере према радним и личним карактеристикама, према компетенцијама за одређени посао, и подстичем жене да имају амбицију за такву равноправну улогу у друштву“.

Издвајајући најважније тренутне активности Управе за јавну дипломатије којој је на челу, Грабар Китаровић је нагласила да она и њен тим пре свега раде на унапређењу свести о безбедности и на спровођењу политичких приоритета НАТО који су зацртани Стретешким концептом из Лисабона и Декларацијом самита у Чикагу.

„Три су главна стуба те политике. Колективна безбедност као одбрана држава чланица Алијансе, затим кризни менаџмент, управљање кризама где спадају и превентивне мере, као што је наше залагање за политичко решење у Сирији које једино може бити трајно. И трећа компонента су партнерства за безбедност у свету, где је Србија један од партнера НАТО-а. Имамо низ пројеката на којима заједно радимо, а најновије је и драго ми је да је Центар АБХО у Крушевцу добио регионални карактер“, изјавила је Колинда Грабар Китаровић.

супротни процеси“, министар без портфеља задужен за европске интеграције Бранко Ружић рекао је да је Србија на добром путу када је реч о евроинтеграцијама и да ће током тог процеса она постајати све јача, истакавши да се реформе не спроводе због Брисела, Лондона или Берлина, већ због

грађана Србије. Он је казао да евроинтеграције нису „кратка трка, већ маратон“ и да не очекује да сви проблеми буду решени даном када Србија постане чланица ЕУ, али да ће она на том путу ојачати и имати корист на дуже стазе.

Говорећи о улози Србије када је реч о евроинтеграцијама, Ружић је истакао три аспекта – улога државе у друштву, значај за регион и допринос Европској унији.

„Када је реч о друштву, држава треба да пренесе вредности друштву, да грађани схвате које користи имају од евроинтеграција... Наша улога је да то објаснимо кроз медије и утицај на јавно мњење“, објаснио је Ружић.

Министар Ружић је одговарајући на питања посебно истакао да Европска унија није поставила никакве нове услове пред Србију када је реч о отпочињању преговора за прикључење.

Учествујући на истом панелу шеф словачке дипломатије Мирослав Лајчак изјавио је да је за земље западног Балкана на путу ка Европској унији од кључног значаја да покажу политичку вољу и одлучност да решавају проблеме, као што је то учинила Србија. Он је нагласио да је „период романтизма“ по питању проширења ЕУ завршен, да сада сви говоре о кризи и да је стога мање пажње и ентузијазма испољено према западном Балкану. То међутим, додао је Лајчак, не значи да ЕУ није опредељена за ширење на Балкан, али да је сада више на земљама у региону да својим грађанима покажу зашто је добро да их ЕУ прими у чланство.

Трећи учесник првог панела, представник Велике Британије у ЕУ Комитету за политичка и безбедносна питања Џулијан Брајтвејт, истакао је да је Србија сазрела политички, али и као друштво и да ће процес евроинтеграција само допринети болитку њених грађана. Он је прокоментарисао да Лондон жели да буде сигуран да је Србија испунила све услове за отпочињање преговора са Европском унијом. Такав коментар дао је поводом наводних немачко-британских услова који се постављају уочи објаве преговарачког оквира, најављене за 20. децембар, где чланице Уније воде дипломатску борбу о листи услова која, према непотврђеним информацијама, садржи и немачко-британски захтев да се поглавље 35 о Косову отвори на почетку преговора и не затвара до краја, као и да се преговори могу суспендовати у било ком моменту ако Београд не испуњава обавезе.

Другог дана Београдског безбедносног форума на уводним панелима разговарано је и о будућности безбедносне заједнице држава чланица ОЕБС-а и унапређењу улоге жена у сектору безбедности.

Последњег, трећег дана форума, дискутовано је о перспективи Балкана, енергетској безбедности у југоисточној Европи, безбедности на Косову, корупцији, као и изазовима НАТО алијансе.

Међу учесницима били су бивши председник Србије Борис Тадић, бивши шеф италијанске дипломатије Франко Фратини, генерални секретар Савета за регионалну сарадњу Горан Свилановић и многи други.

На овогодишњем Београдском безбедносном форуму акредитовано је 400 учесника из 35 земаља. ■

Раденко МУТАВЦИЋ

ВЕСТИ

»»» РАДИОНИЦА „Процес одређивања цена и управљање уговарањима“ одржана је у организацији Управе за одбрамбене технологије, а предавачи су били из Центра за цивилно-војне односе Морнаричке последипломске школе из Монтереја из САД на челу са др Елизабет Рајт. На радионици је посебно наглашена улога доброг вођења процеса одбрамбене набавке, чија је улога првенствено да се средства из буџета троше на ефикасан и транспарентан начин. ■

»»» У ЦЕНТРУ за обуку логистике у касарни „Цар Лазар“ у Крушевцу, одржана је свечаност којом су обележени Дан интендантске службе – 14. септембар и Дан техничке и саобраћајне службе – 15. септембар. Потпуковник Зоран Новаковић из Центра за обуку логистике истакао је да је у оквиру обуке кадра техничке, саобраћајне и интендантске службе, у протеклих годину дана на 113 курсева и других облика усавршавања обучено 1965 лица свих категорија. ■

»»» НАПРЕДНИ курс помоћи и заштите од хемијског оружја, који се организује у оквиру програма подршке земљама афричког континента, одржан је у Центру за усавршавање кадрова атомско-биолошко-хемијске одбране у Крушевцу. Курс је похађало 11 учесника из четири земље, а његова реализација представља континуитет успешне сарадње Организације за забрану хемијског оружја и Министарства одбране Србије у имплементацији Конвенције о забрани хемијског оружја. ■

»»» ПРИПАДНИЦИ 18. инжињеријског батаљона Прве бригаде извели су показну вежбу „Оправка оштећене деонице пута“. Уз ангажовање бројних инжињеријских машина и људства инжињеријске чете демонстрирана је санација путних оштећења. Показну вежбу, којом је руководио командир чете капетан Милан Дамњановић, пратио је бригадни генерал Стојан Батинић, командант Прве бригаде. ■

»»» ПРИПРЕМЕ за међународну логистичку командно-штабну вежбу „Logex 2015“, која ће се 2015. године одржати у Србији, увелико су у току. На вежби ће учествовати 15 земаља. Вежба је симулационог типа, без учешћа јединица, на којој се унапређује познавање концепта мултинационалне логистичке подршке, сагледава рад логистичког особља и јединица у мултинационалном окружењу, учевају и превазилазе разлике у процедурама земаља учесница. ■

»»» ПРИПАДНИЦИ Центра за обуку логистике и Команде за развој Расинске бригаде организовали су у варваринском селу Парцане акцију „Војни лекар на селу“. Учесће у акцији узели су општина Варварин, Месна заједница Парцане, Црвени крст, Центар за социјални рад, Дом здравља и Пољопривредна стручна служба из Варварина. ■

»»» КАНДИДАТИ за професионалне војнике у 25. батаљону војне полиције увежбавали су у касарни „Дедиње“ примену овлашћења војне полиције. Они ће током шестонедељне обуке проћи садржаје из тактичке, ватрене, физичке, стројеве и војнополицијске обуке, а они који прођу тестове биће примљени у батаљон војне полиције. ■